

سپهرغرب، گروه اجتماعی – عباس سرپیشی: اگر ما شهری می‌خواهیم که به معنای واقعی دوستدار کودک و خانواده باشد باید از هم‌اکنون گفتمان‌سازی پیرامون ارتقای سطح ایمنی در فضاهای بازی کودکان و الزامات آن را به یک

ضرورت و مطالبه عمومی تبدیل کنیم.

کارشناسان بر این باورند که نقش و اهمیت دوران کودکی به‌عنوان دورانی که می‌تواند بستر مناسبی در جهت شکل‌گیری شخصیت و همچنین ارتقای سطح توانمندی‌های آتی انسان باشد بر کسی پوشیده نیست که صدالبته در مجموع همه مؤلفه‌های تأثیرگذار در این رشد و بالندگی، پارک‌ها و زمین‌های بازی از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند به‌نحوی‌که با توجه به توانمندی‌های خود می‌توانند فرصت‌های لازم برای توسعه مهارت‌ها و نیازهای اساسی کودک را به نحو چشمگیری فراهم کنند.

آن‌ها ضمن اشاره به این تأثیر و توانش بر این نکته نیز تأکید ویژه دارند که حضور کودک در این فضاها، نیازمند الزامات، بایستگی‌ها و شایستگی‌های این است تا محیطی ایمن و امن را برای آن‌ها فراهم آورد؛ بنابراین شناسایی شاخص‌های مؤثر بر کیفیت فضاهای بازی کودکان، پایش مستمر ارزیابی عوامل مؤثر بر ایمنی و امنیت کودکان در فضای بازی، ارائه چارچوب طراحی جهت افزایش ایمنی و امنیت و در راستای ارتقای کیفیت محیطی فضای بازی باید به‌عنوان یکی از مهم‌ترین وظایف مجریان شهری و گردانندگان این اماکن مورد توجه قرار گیرد.

به دیگر سخن محل بازی مناسب در شهر دوستدار کودک فضایی است که کودک حتی می‌تواند بدون حضور والدین به‌تنهایی و یا با دوستانش بازی کرده و دغدغه خاصی را به ذهن‌ها متبادر نکند. این فضاها باید به‌واسطه انتخاب، طراحی و تجهیز شود که کودکان و خردسالان را از هرگونه آسیب در امان نگه داشته و خاطره خوشی از لحظات باهم بودن را در دهنشان ثبت کند و به یادگار بگذارد.

از منظر کارشناسان و صاحب‌نظران علوم رفتاری توجه به بحث ارتقای سطح کمی و کیفی امنیت و سلامت در فضاهای بازی کودکان از آن حیث دارای اهمیت است که کودک به‌واسطه ویژگی‌های جسمی و فکری توانایی دفاع و تجزیه و تحلیل کردن همه‌جانبه و مفهومی مسائل را هنگام بروز خطر ندارد بنابراین این قشر به‌عنوان مهم‌ترین و در عین حال آسیب‌پذیرترین گروه جامعه باید مورد توجه بیشتری قرار گیرند.

البته توجه به مسئله امنیت و سلامت در محیط‌های بازی کودکان را باید از دو منظر مورد بررسی قرار داد اینکه در وهله نخست هر سازمانی که محیط بازی کودکان در پارک را مدیریت می‌کند، باید مسئولیت تجهیز وسایل بازی را به‌عهده بگیرد. این سازمان باید روزانه وسایل موجود در این فضاها را چک کرده و امنیت محیط را بررسی کند، زیرا کارشناسان سلامت اطفال هشدار می‌دهند که خطر استفاده از وسایل تفریحی به‌ظاهر بی‌خطر در پارک‌ها و شهر بازی‌ها گاهی خیلی بیشتر از وسایل دیگر، سلامت کودکان را تهدید می‌کند.

البته در این میان والدین هم هنگام انتخاب فضای بازی برای کودکان باید این نکتات را در نظر بگیرند اینکه آیا این وسایل، متناسب با سن و یا فیزیک بدنی فرزندشان هست یا خیر؟ آیا وضعیت تعمیر و نگهداری آن قابل قبول بوده و در هنگام

سنی است در حالی که باید با لحاظ نمودن همه بایستگی‌ها و الزامات تفکیک طبقاتی بستر کالبدی مناسب جهت حضور استفاده و فعالیت آزاد کودکان و خردسالان فراهم شود.

فضای بازی منهای نظارت و پایش...

و حالا اگر این روزها چند ساعتی در شهر قدم زده و کمی توجه خود را به وضعیت خردسالان و کودکان معطوف کنیم به‌سادگی درخواستی یافت که با وجود همه الزامات، شایستگی‌ها، توصیه‌ها و تأکیدات مبنی بر حفظ و صیانت از سلامت جسمی و روحی کودکان به‌عنوان سرمایه‌ای آینده‌ساز جامعه اما به‌طور معمول حضور آن‌ها نه‌فقط در سطح شهر بلکه در پارک‌ها و فضاهای بازی اختصاصی خود آن‌ها هم با موانع و مشکلات فراوانی روبه‌رو است.

این بدان معناست که متأسفانه به دلایل مختلف و به‌صورت خاص بی‌توجهی مجریان شهر تقریباً در همه شهرها، محلات مناطق و حتی کلان‌شهرها با فقدان فضاهای متناسب با نیازها و اقتضائات سنی آن‌ها مواجهیم در حالی که توجه به برنامه‌های مراقبتی برای رشد و تکامل کودکان و خردسالان و شالوده‌سازی شخصیتی آن‌ها باید در همه ابعاد توسعه شهر مورد توجه قرار گرفته تا بتوانند در آینده به بالاترین سطح از توانایی‌ها و استعدادهای خود دست یابند.

موضوع این است که ما جدا از موضوع غیر استاندارد بودن بسیاری از وسایل و مبلمان فضاهای بازی کودکان، یکی از نکاتی که به‌صورت خاص باعث تنزل سطح ایمنی و متعاقباً افزایش ضریب تهدید و خطر برای کودکان شده و می‌شود، فقدان مدیریت پایشگر و ساختار نظارتی قانونی برای برخورد با آن دسته از افرادی است که بی‌توجه به حق و حقوق کودکان برای داشتن فضای سالم و ایمن این اماکن را تبدیل به محیطی مناسب و خلوت برای هنجارشکنی، تخلف و کج‌رفتاری‌های اجتماعی و اخلاقی خود کرده‌اند.

عموماً افرادی در شاکله معتادان، کارتن‌خواب‌ها، موادفروشان، متکدیان حرفه‌ای،

افراد مسئله‌دار، ولگرد‌ها بیماران اخلاقی و پرسه‌زن‌ها از یک‌سو و یا در حالت دیگر جمع‌های به‌ظاهر دوستانه یا مجردی دخترانه و پسرانه با پرسه‌زنی و توقف‌های طولانی و حتی استفاده از این فضاها، نه‌فقط آرامش و امنیت کودکان و والدین را به تهدید و چالش می‌کشند بلکه عموماً

اجتماعی - خبر

فضاهای بازی کودکان بر لبه تهدید و خطر

بسترساز بروز بعضی ناهنجاری‌ها و بدآموزی‌ها و یا حتی انحرافات در بین کودکان هم می‌شوند. موضوعی که به دلیل بی‌توجهی و بی‌تفاوتی مسئولان و مجریان شهر اکنون تبدیل به یکی از معضلات و خطرات بسیار نگران‌کننده شهری شده است.

برخی کارشناسان با خصوص برخی کارشناسان اشاره به اینکه مسائل و پدیده‌های اجتماعی پیچیدگی‌های خاص خود را دارد و در این میان جنس امنیت اجتماعی با سایر حوزه‌های امنیت متفاوت است براین موضوع تأکید دارند که ما نمی‌توانیم برای امنیت اخلاقی آستانه‌ای مشخصی را تعریف کنیم بلکه باید به زمینه‌ها و مصادیق ناامنی‌های اخلاقی توجه داشته باشیم.

آن‌ها معتقدند این امر به‌خصوص برای کودکان و فضاهای اختصاصی آن‌ها، از اهمیت بیشتری برخوردار است.

البته نکته مهم در این میان توجه به این مسئله است که ارتقای وضعیت ایمنی پارک‌ها از سطح کنونی به وضع درخور شهروندان هم مستلزم آموزش فراگیر تمامی عناصر انسانی مرتبط و مشتمل بر مدیران و کارکنان و به‌طورکلی استفاده‌کنندگان از پارک‌هاست؛ زیرا فقدان امنیت، احساس خطر و ترس از جرم و جنایت در پارک‌ها و فضاهای بازی (به‌خصوص امان ویژه کودکان و خردسالان) به هر علت و یا متأثر از هر موضوع، موجب کاهش استفاده از عرصه‌های همگانی و ناکارایی محیط‌های شهری شده و در این صورت، فضاهای شهری امکان و توانش حضور و تعاملات اجتماعی شهروندان و به‌ویژه کودکان را از دست خواهند داد.

آته‌چه که می‌توان و باید انجام داد...

هرچند به‌ظاهر تأمین و برقراری امنیت و آرامش در همه ابعاد و سویه‌های آن وظیفه و نیروی انتظامی است اما از منظر بسیاری از کارشناسان یکی از چالش‌های موجود درباره امنیت و ایمنی پارک‌ها توجه به مدیریت مشارکتی و دخالت دادن تمامی نهادهای مرتبط با این دو مفهوم در طراحی راهبردها، ساخت‌بندی و مدیریت کلان پارک‌هاست.

در واقع بسنده کردن به حضور مأموریتی و عملیاتی هر یک از نهادهای مرتبط با مفهوم امنیت و ایمنی و شرکت ندادن آن‌ها در حوزه‌های کلان مدیریتی نمره‌ای جز ایجاد یک ساختار جزیره‌ای نخواهد داشت؛ البته راهکارهای دیگری نیز وجود

به این موضوع توجه ویژه داشته باشند.

–۴۸ نفر با اشاره به افزایش جمعیت شهر بر این عقیده‌اند که فضاهای بازی موجود دیگر، تکافوی حضور همه کودکان را نداشته و باید بر اساس نرخ جمعیتی هر محله و منطقه به تعداد آن‌ها (و صدالبته با رعایت حداکثری عدالت اجتماعی و تقسیط مواهب و امکانات عمومی) افزود.

– همین گروه با تأکید بر وجود و افزایش ناهنجاری‌ها معتقدند که باید از ورود و رخنه این آسیب‌ها به فضاهای بازی کودکان جلوگیری کرد. از منظر این گروه تأمین امنیت و سلامت اجتماعی این اماکن یک ضرورت لا‌مفر است.

–جمعی بالغ بر ۴۱ نفر از حاضران در گفت‌وگو معتقدند تردد آزادانه و حضور پرتکرار و طولانی‌مدت بزرگسالان (به غیر از والدین) در این اماکن اصلاً به صلاح نبوده و محل آرامش و امنیت کودکان است.

– از دیدگاه ۳۸ نفر از والدین به تعدد مشاهده شده که این اماکن (فضاهای بازی کودکان) محل تجمع افراد مسئله‌دار جوانان بی‌کار و افراد ولگرد، معتادان، موادفروشان و متکدیان بوده که این مسئله اساساً به صلاح کودکان و حتی والدین و جامعه نیست.

–از منظر همین گروه حضور پلیس و یا مدیریت پاسخگو در فضاهای بازی در راستای برخورد و ممانعت از حضور این افراد یک ضرورت قطعی بوده که متأسفانه مغفول مانده است.

–جمعی بالغ بر ۲۹ نفر با اشاره به تجربه دیدن دعوا، نزاع، فحاشی و درگیری بین بزرگسالان (غیر والدین) در این اماکن تأکید داشتند که بروز چنین مسائلی در وهله نخست باعث ایجاد خطر جانی و نا امنی روانی برای کودکان و متعاقباً بدآموزی برای آن‌ها می‌شود.

–از دیدگاه ۲۱ نفر از والدین حاضر در مصاحبه هرچند پارک‌ها فضای عمومی برای استفاده همه اقشار و گروه‌ها و طبقات است اما لاجرم و بر اساس نیاز و مصلحت، ایجاد زمین‌های بازی اختصاصی ایمن‌شده برای کودکان باید در‌دستور کار شورا و شهرداری قرار گرفته و با ایجاد مرز مشخص و حصار، مانع ورود بزرگسالان غیروالد به آن‌ها شوند.

–به گفته جمعی بالغ بر ۱۹ نفر در حال حاضر و بر اساس مشاهدات، مهم‌ترین خطر موجود در فضاهای بازی (البته به‌جز مسئله غیر استاندارد بودن وسایل بازی) حضور پر رنگ معتادان و موادفروشان در اطراف این فضاهاست که باید بدان رسیدگی شود همچنین در وهله بعد حضور انفرادی و جمعی جوانانی است که گاهی باعث بروز مشکلاتی برای والدین که عموماً زن هستند می‌شوند.

–از منظر ۱۷ نفر باید در ساعات شلوغی استفاده از فضاهای بازی، پلیس در این مناطق حضور پر رنگ داشته و در عین حال نصب دوربین و پایش الکترونیکی محیط هم در ساعات دیگر بسیار ضروری است.

و اما تقریباً از منظر همه این افراد وقوع یک مسئله حاد در این فضاها می‌تواند باعث بروز تبعات و برآیندهای غیر قابل تصور و جبران‌نشدنی به ساختار اعتماد عمومی نسبت به سطح امنیت مجریان و مدیران شهری توجه همه‌جانبه و عمیق و سلامت کودکان خدشای جبران‌ناپذیر وارد کند بنابراین انتظار و مطالبه عمومی از مسئولان، مجریان و مدیران شهری توجه همه‌جانبه و عمیق به این مسئله و تلاش در جهت ایجاد بسترها و زیرساخت‌های لازم برای تحقق آن است.

مناسب‌سازی و ارتقای کیفیت فضاهای شهری برای شهروندان

مدیر عامل سازمان عمران و بازآفرینی فضاهای شهری شهرداری همدان:

صباغ‌زاده شرایط این سازمان را مطلوب ارزیابی کرد و گفت؛ در کنار تحقق پروژه‌ها و طرح‌های که در گذشته شروع شده، طرح‌ها و فعالیت‌های خوبی در آینده برای خدمت‌رسانی مطلوب به شهروندان تعریف شده است. وی بر تعامل با شهروندان، نخبگان و متخصصان و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین تأکید کرد و افزود، کلیه فعالیت‌های عمرانی اعم از بهسازی آسفالت، مستحدمات تجاری، اعم از بهسازی آسفالت، مستحدمات تجاری، فناوری‌های نوین است.

این مقام سازمان عمران در خصوص بازآفرینی محل‌های هدف و کاهش آسیب‌های حاشیه‌نشینی گفت: همکاری با نخبگان، متخصصان، شهروندان در حوزه تحقق اهداف

سپهرغرب، گروه خبر: مدیر عامل سازمان

عمران و بازآفرینی فضاهای شهری شهرداری همدان این سازمان را از بخش‌ها و بازوهای مهم در مدیریت شهری دانست و اظهار کرد: در سال ۹۶ بر اساس چارت مصوب وزارت کشور دو سازمان عمران و بهسازی و نوسازی معابر شهری ادغام و به سازمان عمران و بازآفرینی فضاهای شهری تبدیل شد.

احسان صباغ‌زاده با اشاره به اینکه این سازمان در دو بخش فنی و عمرانی و بازآفرینی فعالیت می‌کند اظهار کرد: در حوزه فنی عمرانی مباحث مستحدمات، ابنیه‌ها و کارهای عمرانی در محدوده شهرها پیگیری می‌شود و بخش بازآفرینی به‌عنوان شاخه‌ای از علم شهرسازی، به‌دنبال تبدیل فضاهای شهری به جاهای مناسب برای زندگی شهروندان است.

وی محدوده‌های مختلف بازآفرینی را شامل بافت‌های تاریخی، فرسوده، ناکارآمد شهری و مشاغل مزاحم برشمرد و اظهار کرد: باتوجه به اینکه ۳۹ درصد از شهروندان همدانی در محدوده بازآفرینی و حاشیه‌نشینی زندگی می‌کنند، ساماندهی فضاهای نامناسب شهری جهت ارتقای کیفیت زندگی شهروندان همدانی جزو وظایف ذاتی مدیریت شهری است.

مدیر عامل سازمان عمران و بازآفرینی فضاهای شهری شهرداری همدان با اشاره به اینکه شهر همدان به‌عنوان پایتخت تاریخ و تمدن و شهر تاریخی در جهان مطرح شده است افزود: یکی از اهداف مهم بخش بازآفرینی توجه به بافت تاریخی و حفظ این بافت به شکل اولیه در مقابل آسیب‌ها و انتقال این میراث گرانبها به